

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIS: Voor de Stad, 7/12; Plats per post, 1/14. (Verschijnt drie malen ter week: woensdag, donderdag en zaterdag.)

DE ONTWERPEN VAN WET

OP HET STEMRECHT

STEDEN EN TEN PLATTEN LANDE.

Deze ontwerpen zijn gelijk gebleven met de voorgaande in hunne inconsequentie. Ook hier wederom vinden wij goed en kwaad, en blijkbare tegenstrijdigheden, welke uit gebrek aan stelselmatigheid noodzakelijk moesten voortvloeijen.

Het heeft bij alle onafhankelijke Dagbladen goedkeuring verdient, dat men in de som van het belasting-bedrag, welke men ter uitoefening van het stemrecht wil gevorderd hebben, ook de belasting op de patenten zoude worden medegerekend.

Men heeft terecht begrepen, dat vooral in een land van handel niet slechts de grondeigendom tot maatstaf der stemgerechtigheid behoort te worden aangenomen; dewijl de handelaar niet minder dan de grondbezitter, belang heeft bij het behoud der openbare orde, en het welzijn van den staat.

Maar bijzonder heeft het de algemeene goedkeuring verworven, dat in deze voordragt de stemgerechtigden ten platten lande gemagtigd worden, hunne leden der Provinciale Staten onmiddelyk te kiezen. Dit is een der grootste stappen van vooruitgang welke wij in al de ontwerpen ontmoeten. Ongelukkig is men hier ook weder halverwege blijven steken. Voor de steden zal men het oude filtreer-stelsel in het geheel behouden; dewijl men zich gebonden geacht heeft door de Grondwet.

Het valt niet te ontkennen, dat de ontwerper dezer voordragt nopens dit punt het gevoelen van velen, zelfs onder de constitutioneelen, voor zich heeft, en onder dezen dusdanigen rekenen mag, wier gevoelen gezag maakt. Zou evenwel de zaak niet vatbaar wezen, om onder een tegenovergesteld oogpunt beschouwd te worden? -- Art. 130 der Grondwet zegt, dat bij de reglementen der stedelijke besturen zal worden bepaald de wijze, op welke de leden der provinciale staten, die ter benoeming van dien stand staan, zullen gekozen worden. En dewijl deze reglementen door de besturen zelve worden gemaakt, zou de wetgevende magt des rijks niet bevoegd zijn ten deze in de wet eene verandering te maken,

die de steden op gelijken voet brengt met het platte land.

Dan tegen over art. 130 staat art. 6 der Grondwet, in de welke eene bepaling voorkomt, welke nieuw is, en met dat art. 130 strijden zou, zoo dit laatste voor geene andere uitlegging vatbaar was. Immers art. 6 bepaalt, dat niet slechts het Stemrecht; maar » de oefening van het Stemrecht in de steden en ten platten lande . . . moet » worden geregeld bij de wet ».

Mag men nu voonderstellen, dat de dubbele kamer, dat wil zeggen, de kern der natie, bijeengekomen is, om in plaats van verbeteringen in de Grondwet in te voeren, bij de overige reeds bestaande en erkende gebreken dier Grondwet, nog eene tegenstrijdigheid te zoeken? Dan leze men uit art. 6 en 130, dat de oefening van het Stemrecht in de steden met betrekking tot de keus van hare provinciale staten tevens moet en niet moet geregeld worden bij de wet. Het moet volgens art. 6, dat van oefening van het Stemrecht in het algemeen spreekt; het mag niet volgens art. 130, dat de oefening van het Stemrecht ten dezen opzichte regelen laat door de stedelijke besturen. Maar zulks zoude eene absurditeit wezen, en onze wetgevende magt te regt aan de bespotting van heel Europa prijs geven.

Men behoort dus, zoo het eenigzins mogelijk is, eene uitlegging te vinden, welke beide artikelen doet zamenstemmen. En dit kan men, wanneer men art. 130 door art. 6 uitlegt, te meer daar dat eerst genoomd artikel, in de bewoordingen, die het bezigt, voor meer of mindere rekkelijkheid vatbaar is. Het zegt dat door de stedelijke reglementen bepaald zal worden de wijze, op welke de prov. staten van haren stand zullen gekozen worden. Welnu, die wijze kan men ook verstaan van den blooten vorm. Men regule dus het wezen der zaak volgens art. 6 bij de wet; en laten den vorm van het Stemrecht over aan de stedelijke reglementen.

Men zegge niet dat deze bloote vorm te min beduidend is, dan dat art. 130 der Grondwet, dien zou kunnen bedoelen; want men zoude daarop kunnen antwoorden, dat de Grondwet den vorm zoo belangrijk heeft geoordeeld, dat zij het in art. 132, handelende over het aanvullen van openvallende Kiezers-plaatsen, noodzakelijk gevonden heeft, dien zelve te regelen.

Algemeene afkeuring is der bepaling te beurt gevallen, waarbij de ontwerpen het Stemrecht toekennen aan een vijf en twintigste gedeelte van de bevolking der stad of van het plattelands distrikt, te nemen uit de hoogst belaste ingezetenen. Men zoude vooreerst kunnen aanmerken, dat deze maatstaf niet al te ruim genomen is; maar vooral moet de ongelijke vertheeling van het Stemrecht tusschen de verschillende steden en stein-districten ten platten lande ten gevolge van dat beginsel, hetzelfde doen verwerpen.

Volgens dat beginsel immers zal de stembevoegheid afhangen van de meerdere of mindere welvaart der gemeenten. In plaatsen waar de welvaart meer algemeen onder de bevolking verspreid is, zal de gevorderd wordende belasting, om stemgerechtigd te zijn, hoog loopen; in anderen waar weinig of bijna geen welvaart is, zal dezelve zeer laag moeten bepaald worden. Dit ten opzichte der steden en districten met betrekking tot elkander.

Maar dit is niet alles. In dezelfde stad, in hetzelfde district zal het Stemrecht nog zeer wisselvallig; kan en zal het jaarlijks aan veranderingen onderhevig zijn. Want hoezeer een stemgerechtigde in alles dezelfde gebleven is als het voorgaande jaar, evenveel opbrengt, zal hij evenwel het volgende jaar kunnen ophouden stemgerechtigd te zijn, daarom, alleen omdat anderen dat jaar hooger zijn aangeslagen in de belasting.

Deze laatste aanmerking geldt ook voor de bepaling van art. 23 nopens de vereischten om kiezer te zijn, dewijl dezelve wederom niet een vasten maar eenen onbepaalden, jaarlijks te veranderen cijns voorstelt, ten einde een zestigste gedeelte der bevolking, uit de hoogst belaste tot kiezers benoembaar te stellen.

Het is te prijzen dat het ontwerp eene bepaling van het huidige Kies-reglement doet verdwijnen, waarbij wordt voorgeschreven, dat slechts de helft der kiezers van de keus der stedelijke raden mag medewerken. Maar van den anderen kant is het ontwerp weer minder vrijgevend, daar het zelve het getal kiezers slechts op het dubbel getal der stedelijke raden heeft bepaald. Dit getal is algemeen als te gering beschouwd geworden, des te meer, dewijl het op alle plaatsen ingesloopen gebruik of misbruik om altijd de leden van den raad tot de

zers te benoemen, de keus der stelsels den veel aan den stedelijken raad zelven in handen geeft. Dit zoude wederom de familieregeringen in de hand werken; en strijdt derhalve met de een der ontwerpen, welke zich voorstellen die te weer.

Dan wij eindigen. Wij zouden nog in verscheidene bijzonderheden kunnen treden; maar wij hebben genoeg aangevoerd om het gezegde te staven, waarmede wij hebben aangevangen, dat aan de ontwerpen, ondanks het goede, dat zij bevatten, nog te veel ontbreekt, om het wenschelijk te doen zijn, dezelve, zoo als zij daar liggen te zien doorgaan. Men heeft in dezelve alle partijen genoeg willen geven, en daardoor geene voldaan, want der oligarchen zijn zij wis te vrijgevend, der constitutioneelen niet vrijgevend genoeg. Het kan dus niet of zij zullen onder beider slagen moeten bezwijken. Wij verheugen er ons over; dewijl dit den minister van binnenlandsche zaken noodzaken zal een stelsel aan te kleven, en dat stelsel te verdedigen.

KERKELIJKE STAAT.

ROME 17 Mei. Z. M. de Koning van Beieren heeft zeer beleefdelijk voor de eerewacht bedankt, die hem door ons gouvernement is aangeboden. Morgen zal Z. M. een bezoek afleggen bij Z. H. den Paus, en vervolgens het collegie Kardinalen en het corps diplomatiek bij zich ontvangen.

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Weenen den 22 Mei:
 » Het huwelijks-contract tusschen den Keizer van Brazilië en de jongste zuster van den Koning van Napels is bijna door de bemiddeling van den minister plenipotentiaris van Brazilië gesloten, en in korten tijd zal een afgezant der Braziliaansche ambassade bij dit hof met deze overeenkomst naar Rio Janeiro afreizen.

WEENEN 20 Mei. Men zegt, dat de baron van Kübeck, president van de Kamer van financiën zich bezig houdt met een ontwerp van tolvereiniging voor de erfelijke staten der oostelijke monarchie, volgens hetwelk al de hinderpalen tot de vrijheid van binnenlandschen handel zouden worden opgeheven, en een algemeen douanestelsel voor al de provincien worden vastgesteld.

(Algem. Leipz. Zeitung.)

CARLSRUHE 23 Mei. De staten van het hertogdom Baden zijn heden zonder troonrede door den president van het ministerie van binnenlandsche zaken in naam van Z. K. H. den groothertog geopend.

Het gouvernement dunkt als het doel dezer zitting aan, behalve het budget, en boven al het overige, den aanleg van den ijzeren spoorweg van Baden naar de grenzen van Zwitserland. Al het overige zal tot de gewone zitting der kamer worden uitgesteld.

(Gazette de la haute Allemagne.)

BERLIJN 21 Mei. De handel op de Noordzee is thans veel drukker dan vroeger ten gevolge eener verandering van het engelsch tarief op de granen. Er wordt veel gekocht en er geschieden vele verzendingen. Men is nieuwsgierig om te weten of de onderhandelingen met Denemarken, waarvan men sedert eenigen tijd niet meer hoort spreken, eindelijk de Sund zullen vrijmaken. De heft van den ijzeren spoorweg van Stettin naar Berlijn zal nog dit jaar in gereedheid zijn, het overige tegen de lente des volgenden jaars. Maar zonder de vrijheid van de Sund zal deze ijzeren spoorweg niet veel nut aanbrengen.

SPANJE.

Wij hebben uit Barcelona eenige brieven en de dagbladen tot den 24 Mei ontvangen. El Constitucional geeft eenen brief mede die door de koningin Maria Christina, aan hare dochter Isabella II, den 27 April 1842, den verjaardag van de oud koningin regentes, geschreven is. Hierin raadt zij hare dochter aan om zich niet te veel op de prinses Charlotta, de vrouw van den infant don Francisco de Paula, te vertrou-

wen, en beschuldigt haar als geheel en al de bewerkster van den haat van don Carlos te zijn, omdat zij Maria Christina dan onder de regering van dezen prins, en daarom den stervenden Ferdinand VII genoodzaakt heeft het stelsel te eene non waarbij de kroon op het hof van Isabella II zou overgaan. Indien de koning nu is het meer onbetreker, dat de oud koningin regentes zulks niet zou hebben bekend gemaakt, want dan zou zij hare regten op de regering en die van hare eigene dochter op de kroon geheel en al vernietigen. (Précursur.)

FRANKRIJK.

PARIJS 30 Mei. Men schrijft uit Athene den 12 Mei, dat den 18 April laatstleden hevige aardbevingen op verschillende punten van den Peloponesus hebben plaats gehad. Deze schokken zijn minder hevig in de westelijke dan in de oostelijke streken geweest, waar zij groote schade hebben aangerigt. Men schrijft uit Sparta dat men aldaar eenen schok heeft gevoeld die 25 à 30 seconden geduurd heeft, zodat de verschrikte inwoners denzelfden dag en den daaropvolgenden nacht in alle haast hunne huizen verlaten hebben; vijf schokken die echter niet zoo hevig waren, hebben op nieuw plaats gehad. Aan gene zijde van den Eurotus, raakte eene rots lus, welke van den berg Manalios in de nabijheid van het dorp Douras neder viel; te Magoules is een oude toren ingestort; te Mistra scheen de grond harder dan in Sparta. Verscheidene huizen stortten in, alsmede een gedeelte van het genouw der hellenische scholen. De wateren uit de bronnen en putten hebben eene bleke kleur gekregen, en een verbazende rots is met een verschrikkelijk geweld van den top des bergs Mistra midden in de stad neder gevallen. Te Calames zijn de schokken der aardbeving heviger geweest, verscheidene huizen zijn te Andoussa ingestort; eene vrouw is daarbij verplet.

PARIJS 30 Mei. De kamer der Pairs heeft heden de discussie van het wetsontwerp over de ijzeren spoorwegen begonnen.

Bij het begin der zitting, heeft de baron Mounier eene bijrede uitgesproken op den graaf Palet.

De Kamer der gedeputeerden heeft heden met eene meerderheid van 209 tegen 70 stemmen, het budget der uitgaven over 1843 aangenomen.

Men leest in de Augsburg. Zeitung:

» De Pauselijke Nuntius te Weenen, heeft naar men zegt krachtige pogingen ten voordeele der verdrukte Maronieten aangewend en heeft ten einde diplomatische betrekkingen met Assis Ezzendi aangeknoopt.

Men schrijft uit Nantes: » De graaf de la Bourdonnais, zoon van den oud-minister van Karel X, is ten gevolge van koorts in den ouderdom van 34 jaren overleden. Zijn lijk zal naar Varenne vervoerd worden, om naast dat van zijnen vader begraven te worden.

De Heer Royer Collard zal zich niet meer bij de kiezers aansluiten, die reeds sedert zoo laag geenen anderen gedeputeerden verkozen hebben. Hij heeft verklaard dat het voor hem tijd werd om het staatkundig tooneel te verlaten. Niettegenstaande de dringende aanroepen, die men hem gedaan heeft; heeft hij van zijn voornemen niet willen afstaan.

(Commerce.)

Eenigen tijd geleden, zijn de voornaamste kooplieden van Toulouse overeengekomen om op den zondag hunne magazijnen gesloten te houden, op verbeente van 500 franken ten voordeele der armen. Men schrijft thans uit Lyon dat aldaar een dergelijk genootschap is opgericht onder al de kooplieden van eene der drukste straten dezer stad.

Ook te Lyon, zoowel als te Toulouse, zegt hiërover het Journal des villes et Campagnes, heeft men dat er ten opzichte van de viering der zondag, bij gebrek aan eene weilige, eene vrijwillig dringende magi kan bestaan. Zou het voorbeeld dezer beide steden niet door geheel het gouvernement moeten gevolgd worden? Door op de feestdagen, de werkzaamheden die op deszelfs bevelen geschieden te verbieden, zou hetzelve toonen dat het een ware gebied voor de godsdienst, vrijheid heeft, die in het charter zoo duidelijk gewaarborgd wordt.

Men leest in de Gazette de la nuit een schone karaktertrek van eene oude godsdienstige, van den overleden bisschop van Angoulême, Mgr. Guizot, zie hier dezelve in al hare eenvoudigheid. In 1809 werd Paus Pius VII gevangen door eene stad geboerd, waar zij hij dat hofstip te Reco Gougon kwam. Toen het rijtuig van den Paus voorbij kwam, liep de jonge priester hetzelfde achterna, prong-

op de treden van het portier en bood het eerwaardig opperhoofd der Kerk eene met goud gevulde beurs aan, welke de opbrengst der giften was, die hij onder de geestelijken en geloovigen had bijeengezameld, welke zich gelukkig rekenden den heiligen rovingen eenigzins te helpen kunnen komen.

» Ouderweeten (titel) biedt g... te beurs aan? vroeg Pius VII, die vreesde dat er een heilige list van de Keizerlijke politie achter schied.

» Ouder den titel van eene aalmoes, heilige Vader.
 » Dan neem ik dezelve aan, riep de Paus uit, terwijl hij de beurs in zijne handen nam.

— Een eenvoudig Priester die den verbannen vorst en paus liefdadigheid bewijst, is dat niet een trek die eenen ganschen maatschappelijken toestand, en de geheele godsdienst kenschetst?

NEDERLAND.

— De Gazette de Liège, het mandement van Mgr. Laurent, Bisschop van Chersonesus, vicarius Apostoliek van het groothertogdom Luxemburg, ten voordeele van den ongelukkigigen brand te Hamburg mededeelende, doet de volgende opmerkingen voorafgaan:

» De christelijke liefde kon niet nalaten om ook hare onuitputtelijke hulp tot verlichting der ellenden die door den verschrikkelijken brand der stad Hamburg veroorzaakt zijn, aan te brengen. Onder de Prelaten, die ten deze einde de edelmoedigheid der geloovigen hebben opgewekt, strekt het ons tot bijzonder genoegen Mgr. Laurent, bisschop van Chersonesus, vicarius van het groothertogdom Luxemburg te kunnen noemen, die bij deze gelegenheid een treffend mandement heeft uitgevaardigd. Mgr. Laurent had bijzondere reden om dit bewijs van belangstelling aan de inwoners der stad Hamburg te toonen, en om zich met liefde te wreken op de goddelooze vooroordeelen welke men in der tijd tegen hem had opgevat, en die hem hebben belet om aldaar zijne bediening van vrede en verzoening uitte oefenen. Laat ons hopen, dat al de geloovigen van Duitschland, door edelmoedige giften, aan den roepstem hunner geestelijke overheid zullen gehoor geven, en dat alzoo de smarten van zoovele familien, die zich van alles beroofd bevinden, zoo niet geheel en al hersteld, dan toch ten minste verligt zullen worden.

Naar wij uit Kampen vernemen, heeft Z. M. de Koning, aan Freule F. A. C. Meye, welke aan het hoofd van een tiental Dames, alle officiers dochters, Hoogstedelijken bij zijne intrede, aldaar op den 18 dezer, plegtig heeft ontvangen en begroet, eene fraaie gouden, met juweelen omzette bracelet ten geschenke gezonden, als een blijk van Hoogstedelijken tevredenheid, over deze ontvangst.

De heer J. W. van den Biesen, te Amsterdam, is erkend als constal generaal van het Groot-Hertogdom Saksen-Weimar-Eisenach in de Nederlanden.

Men leest in het Journal du Luxembourg: De eerewacht, die uitsluitend bij Z. M. den Koning Groot Hertog gedurende zijn verblijf in het Groot-Hertogdom, in Junij 1841, hare diensten heeft gedaan, is op nieuw georganiseerd geworden zoodra de aanstaande komst van Z. M. bekend werd. Dit corps heeft zich weder beginnen te oefenen, hetwelk in het afgelopen jaar niet weinig heeft bijgebragt om hetzelve die houding en juistheid in het uiterlijke en in de manieren te doen verkrijgen, die men zoo algemeen en naar billijkheid bewonderd heeft.

Z. M. de Koning Groot Hertog zou den weg van Trier nemen en de voorsteden der stad doorkomen, om zich gadelijk naar Wallerlange te begeven, in het huis van den ouden baron, hetwelk thans tot de residentie van den Souverein behoort. Z. M. heeft het verlangend gebit om zonder pracht aldaar te verblijven, en om de spanden, zoodat zij in de pelen der welvoegelijkheid blijven. De werkzaamheden, die aan het gebouw van Wallerlange verrigt zijn, onder het bestuur van den maatschep Witz, hebben volkomen aan deze beveling beantwoord, zoodat het het Paleis mogt om kon te zeggen iets te wenschen overlaaten, zoowel ten opzichte der waardigheid van een Koninklijk verblijf als ten opzichte derzelve verangenaaming. Men weet dat de localiteit door hare ligging zelve, in een zeer pittoresk dal, een romantisch schouwspel oplevert en dat de koming van een kwartier tijds naar Luxembourg kan kontol. Men verberkt, dat Z. M. den 7 Junij eene plegtige intrede in de stad zal doen, om zich naar het hof van het gouvernement te begeven.

ment te begeben, waar de opening der eerste zitting van de Staten van het land zal plaats hebben.

— **APELDOORN**, 30 Mei. Op gisteren avond, ruim 8 ure, is Z. M. de Graaf van Nassau, vergezeld van Hoogst. gemalin, in gheden welstand op het Loo aangekomen. De langs den weg verspreide volksmenigte gaf de doerlijkste blijken van genoeg, over het wederzien van den vorst, aan wien deze gemeente in het bijzonder zoo groote verplichtingen heeft. Nadat de Baron Snoekart van Schanburg, adjudant des Konings, gisteren avond op het Loo gearriveerd en bij Z. M. den Graaf van Nassau ten gehoor was toegelaten, is heden morgen ten 8½ uur, Z. M. Willem II. mede aldaar aangekomen, om Hoogst. Vader te begroeten. Het valt niet te betwijfelen of deze ontmoeting zal treffend geweest zijn, en door ieder rechtsgaard Nederlander met genoegen worden vernomen. Men denkt dat Z. M. ten 12 ure zal vertrekken; tegen 1 uur zullen HH. KK. HH. de Prins en de Prinses Albert van Pruisen worden verwacht.

— **APELDOORN**, 31 Mei. Gisteren morgen bij de aankomst van Z. M. den Koning op het Loo, bevonden zich Z. M. de Graaf van Nassau, benevens de Gravin, op den stoep van het paleis om Hoogst. den Vorsten te ontvangen. De ontmoeting der beide Vorsten was zeer hartelijk, en nadat de Koning Hoogst. deszelfs Vader omhelsd had, bood Z. M. de hand aan de Gravin en geleidde haar naar binnen.

Aan het dejeuner was de Koning gezeten tusschen den Graaf en de Gravin. Omstreeks 1½ uur heeft Z. M. de terugreis naar 's Hage aangenomen, na een hartelijk afscheid, en geleid tot aan het rijtuig door den Graaf en de Gravin.

— Men schrijft uit Haarlem, van den 30 Mei: Heden morgen is wederom, met het beste gevolg, een proefrid gedaan over den spoorweg van Haarlem tot aan Veenenburg onder Lisse, thans met eenen trein van zes rijtuigen, met Commissarissen, uitmakende den raad van administratie der maatschappij, verscheidene dames en eene menigte andere personen. De afstand is in 22 minuten afgelegd. Den 2 Julij zal de dagelijkse dienst op het genoemde nieuwe gedeelte van den spoorweg beginnen.

— Het heeft Zijner Majesteit behaagd bij besluit van 29 Mei 1842 te benoemen:

tot ontvangers der directie belastingen en accijzen in de provincie Noord-Brabant:

te Deurne, den heer J. Wassermann, thans hoofdcommies op de linie in Noord-Brabant;

te Asten, den heer M. D. Wagenaar Hummelinck, thans commies der 1 klasse te Eindhoven;

te Hogeloon on Oostelbeers, den heer J. Meijer, thans secretaris te Hogeloon;

te Almkerk, den heer E. C. H. Phaff, thans ontvanger te Haren;

te Haren, den heer H. G. J. H. Vermeulen, thans surnumerair der belastingen in Noord-Brabant;

te Engelen, jonkvr. C. de Grancy, thans burgemeester der gemeente Esch;

te Gemert e. a., den heer G. J. Koppelaar, thans ontvanger te Dinteloord;

te Dinteloord, den heer L. P. W. J. de Roij van Zuidewijn, thans ontvanger te Tegelen.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL
Zitting van Dinsdag den 31 Mei.

Voorzitter de heer van Dam van Isselt.

De vergadering wordt ten half elf ure geopend.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

Is ingekomen de navolgende Koninklijke boodschap ten geleide van een wetsontwerp wegens de Maatschappij van Weldadigheid, met eene daarbij behoorende memorie van toelichting.

Het medegeleide wetsontwerp wordt verzonden aan de straks te trekken afdeeling voor de maand Mei.

De Voorzitter geeft kennis, dat de bijlage van de memorie van toelichting, door de inzage der leden ter griffie zijn wedergelegd.

Eenige ingekomene verzoekschriften, alle betrekkelijk tot de aanhangige wet wegens het notarisambt, worden in handen der Commissie gesteld.

De Voorzitter geeft der Vergadering kennis, dat de Commissie voor de verzoekschriften, bereid was, om heden rapport uit te brengen op verscheidene in hare handen gestelde petitiën, betrekkelijk het Geldersche Polder-reglement; dat eergisteren echter op nieuw een verzoekschrift wegens dit onderwerp, door mr. A. G. Brouwer, te Zutchem, ingezonden, is ontvangen.

De verzoeker heeft vergezeld gaaf van zijn werke getijeld: **Proeve ten betoog der dringende behoeften van dijk- en polderzaken, in Gelderland aan eene grondwetlige hervorming**, van andere gedrukte stukjes, bijlagen en kaarten; en dat hij, Voorzitter, dus gemeent heeft, den voorzitter der Commissie voor de verzoekschriften te moeten uitnodigen, om het bedoelde rapport heden nog niet uit te brengen, maar te wachten, tot daarin het nieuw ingekomene verzoekschrift kan worden begrepen. De Commissie voor de verzoekschriften heeft het mede verkieslijk geacht, om deze wijze van handelen te volgen. De thans ingekomene petitie van den heer Brouwer wordt in hare handen g. t. l. d.

Men gaat over tot het trekken der afdeelingen voor de maand Mei. Nadat dit plaats heeft gehad, verwijderden zich de leden, om in de sectiekamers de keuzen van den voorzitter en ondervoorzitter van iedere afdeeling te doen. De uitslag dezer keuzen wordt, nadat de leden in de vergaderzaal teruggelceerd zijn, bekend gemaakt. Zij is als volgt:

Voorzitter.

1ste Afdeeling de heer Luzac,
2de " " " van Akerlaken.
3de " " " Uijterf Sterling.
4de " " " van Rappard.
5de " " " Bruce.

Onder-voorzitter.
de heer Verweij Mejan.
" " Luijben.
" " Gouverneur.
" " van Hemert.
" " de Man.

— De koning is gisteren avond van Soestdijk in de residentie teruggekeerd.

BREDA, 2 Junij.

Gister den 1 Junij vierde onze Wel. Ew. verdienstvolle en zoo zeer beminde Herder A. Leenaars Pastoor van de St. Antonius kerk te Breda zijn 25 jarig Jubilé als Pastoor dezer Parochie; ter zijner eere had er reeds 's morgens ten 7 ure eene plegtige en weluitgevoerde muziek mis plaats; des middags werd door den Jubilaris een allerprachtigst maal gegeven waaraan een 50 tal Hooge geestelijken en Heeren Pastoors deel namen, des avonds om 10 ure werd Zyn Eerw. door het Muziekgezelschap de Phil-harmonie eene luisterrijke Serenade met fakkellicht gebragt, waarbij na afloop van ieder muziekstuk de lucht weergalmd van het herhaald hartelijk geroep van Hoerah! Leve de Pastoor Lenaars;

Gister mede den 1 Junij deed Mgr. de Bisschop van Dardanie zijne plegtige intrede in zijne geboorteplaats Notsel, gehucht onder de gemeente Ginneken: aan de grenzen der gemeente, eenige minuten van Breda, stonden een 30tal garde d'honneurs te paard, de aanzienlijkste ingezetenen der gemeente Ginneken en Bavel, benevens het Bredaasch Muziekgezelschap de Harmonie Mgr. af te wachten.

Omstreeks 5 ure arriveerde Zyn H. Ew. welken door den kommandant der garde d'honneurs de Heer A. Oomen op eene hartelijke wijze werd toegesproken, en ging den trein tot aan de kerk der gemeente Ginneken, alwaar Mgr. de talrijke meldige den zegen gaf; na bij den Eerw. Heer Pastoor eenigen tijd vertoefd te hebben, ging de trein steeds onder geleide van het schoonste Muziek met de meete order tot aan de kerk van Notsel. Zielverbond was het, den braven en zoo zeer beminde Prelaat zijne intrede te zien doen in eene kerk zoo rijk voor Zyn H. Ew. van heilvolle herinneringen het was op die plaats alwaar Zyn H. Ew. gedoopt en zijne eerste H. Communie deed, en nu in Zijne hooge waardigheid den zegen gaf; de geheele gemeente tot de geringste woning, wedijverde om alle vreugde ten toon te spreiden, onderscheidene erpoorten, jaarschriften, vlaggen, met een woord, alles spande te zamen om dien dag in hartelijke vreugde te vieren.

Heden morgen deed Mgr. aldaar eene pontificale Mis.

TILBURG, 1 Junij. Men vernemt dat op heden door het stedelijk bestuur ter aanvulling eener buitengewone vacature tot lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant is gekozen de heer B. J. Mutsaers, lid van den raad en Fabrikanit ter dier stede en zulke in vervanging van deszelfs broeder, den heer J. A. Mutsaers die tot in het vorig jaar als zondarf heeft zitting gehad; echter afstouen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is benoemd geworden.

Te Bergen op Zoom is de heer Med. Doct. de van tot lid der Prov. Staten verkozen in plaats van wijlen den heer J. Verhinder.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd
H. C. BOGAERS
van Helmond;
en
J. C. MAAS.
Leende
den 30 Mei 1842.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze teerbeminde Zoon **ADRIANUS JOANNES ENGELBERTUS**, Student in het Seminarie, 2^e Afdeeling te St. Michiels-Geestel. Eene kortstondige ziekte ontrukte hem aan ons ouderlijk hart, na alvorens van de laatste troostmiddelen onzer Moeder de Heilige Kerk voorzien te zijn.
T. M. VAN GRINSVEN
P. VAN GRINSVEN, geb. VAN DIJK.
's Bosch,
den 31 Mei 1842.
Eenige Kennisgeving.

Bij den Drukker en Uitgever dezes is van de Pers gekomen, en verkrijgbaar:

HET REGT
DER KANTONS
Heusden en Waalwijk,
op de **VERBETERING** hunner onderlinge **COMMUNICATIE-WEGEN**, en van die naar de Hoofdplaats der Provincie; door **J. A. Gerlach, Jr.** Lid der Staten van **Woord-Brabant** en Notaris te **Heusden**.
IS MEDE VERKRIJGBAAR:
Te **Heusden** bij **VEERMAN**, te **Waalwijk** bij **VAN GIERSBERGEN**, te **Tilburg** bij **VAN GEMERT** en te **Geertruidenberg** aan het Postkantoor. **Prijs 85 Cents**.

INRICHTING
voor
OPVOEDING en ONDERWIJS

van
ROOMSCH-KATHOLIJKE JONGE HEEREN,
te
VOORBURG bij 's **GRAVENHAGE**,
opgerigt en bestuurd door

J. C. DE RODE.
Aan de daarbij belang hebbende **OUDERS** en **VOOGDEN** wordt berigt, dat bovengenoemde inrichting den 1ste Julij e. k. zal geopend worden.

Het in dezelve te geven onderwijs omvat de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Taal- en Letterkunde; de Schrijf-, Reken-, Steel- en Meetkunst; het Italiaansch Boekhouden; de Natuurkunde, Natuurlijke Historie, Oude en Nieuwe Aardrijkskunde, Mythologie en Geschiedenis. — Het onderwijs in de Schoone Kunsten wordt door bekwame meesters gegeven.

De Directie bepaalt zich tot een klein getal kweekelingen. — Dagscholieren worden in deze inrichting niet aangenomen.

De gezonde en aangename ligging der plaats, de fraaie omstreken, benevens de vele middelen van vervoer, welke dezelve aanbiedt, laten weinig te wenschen overig; terwijl het lokaal der inrichting zich door ruimte en regelmatigheid onderscheidt.

De Wel. Eerw. Heer **J. H. SKEER** Pastoor van **Voarburg**, heeft zich wel willen belasten met het geven van nadere inlichtingen; terwijl de **PROSPECTUSSEN** op franco aanvraag aan het **INSTITUUT** te bekomen zijn.

J. J. BOVENBERG.

Maakt bekend dat hij zich als **K. A. STELEIN** gevestigd heeft in het tweede Huis aan de Ketterlaar bevelijde zich in ieders gunst, belovende een prompte en civiele bediening.

's Hage,
2. Junij 1842.

J. J. BOVENBERG.

LEES HIER!!

Bj LOUIS ALEXANDER JERT op den Hoogen Steenweg te 's Bosch wordt tot de civielste prijzen verkocht **WIT, ROOD, MOUSSELIN, geschied- en berleind, RUITINGE, LA'S Witte Blazen, DRAK, ANEEN en ITZOE RDR ARB JALOU S PEN**.

HENDRIK ANTONY BYVOET, openbaar Notaris, resident te 's Hertogenbosch; heeft voor deszelfs Principalen, provisioneel, publiek en voor alle man, verkocht:

TE 'S HERTOGENBOSCH.

EERSTE KOOP.

Een **HUIZING** en **ERVE**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, op de Smalle Have, kadastraal bekend Sectie G. no. 142, ter grootte van 40 Ellen; belend de eene zijde **JOHANNES VERHOEVEN**, de andere zijde de **Wed. NEDERVEEN**.
In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen, zijnde verhuurd aan **JACOBUS LAMBOOY**, voor wekelijks f 1.75.
Ingezet met de Slagen op f 555.00.

TWEDE KOOP.

Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, op het Hinthamerinde in de Diepstraat, kadastraal bekend D. no. 400, V. D. 347, kadastraal bekend Sectie H. no. 219, ter grootte van 84 Ellen; belend de eene zijde de **Kinderen VAN DER ROEF**, de andere zijde de **GARARDUS VAN DER WEYDEN**, strekkende achter tegen het Erf van **HENDRIK KNEGTENS**.
In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.
Ingezet met de Slagen op f 180.00.

ONDER ROSMALEN.

DERDE KOOP.

Eene **LANDHOEVE**, bestaande in eene onlangs vernieuwde **LANDBOUWERSWONING** en **SCHUUR**, met aangelegene **HOF** en **LANDEN**, **SCHAARBOSCH** en verderen schoonen **HOUTWASCH**, staande en gelegen in den Molendijk onder Rosmalen, kadastraal bekend Sectie F. no. 158, **MUIS**, **SCHUUR**, **ERF**, ter grootte van 11 R., 09 E., 157, **BOUWLAND**, 44 R., 00 E., 151, Idem, 19 R., 00 E., 152 Idem, 9 R., 40 E., 153, Idem, 11 R., 80 E., 145, **HAKHOUT**, 2 R., 43 E., 144, **BOUWLAND**, 7 R., 80 E., 154, Idem, 20 R., 70 E., 155, Idem, 7 R., 80 E., 156, Idem, 14 R., 163, Idem, 13 R., 80 E., 159, Idem, 10 R., 70 E., 160, **HAKHOUT**, 3 R., 80 E., 161, **BOUWLAND**, 8 R., 20 E., 162, **HAKHOUT**, 5 R., 60 E., 164, **BOUWLAND**, 27 R., 10 E.; ergo te zamen groot 2 Buiders, 19 Roeden, 53 Ellen, belend de eene zijde de publieke Straat, de andere zijde den Heer **WILLEM VAN BEUSEKOM**.

Verhuurd aan **MARTINUS JACOBS** te Rosmalen, voor behoudens het **SCHAARHOUT**, jaarlijks f 80.00 en 500 Nederl. Ponden goed wigig **DEKSTROO**, voor den tijd van zes jaren, ingegaan, **HUIS** en **SCHUUR** Pinksteren, **HOF** en **GROESLAND** half Maart en de **TEELANDEN** Oogst Stoppelbloot, des jaars 1841; zullende alsoo expireren op gelijke tijden des jaars 1847, met wederzijdsch regt van opzegging na verloop van drie jaren; mits den een den anderen zes weken voor Kerstmis des jaars 1844, behoorlijk waarschuwing deende.

De betalingen der huur geschieden jaarlijks op Kerstmis, eerstmaal in den jaer 1842, en zoo vervolgens, wordende het eerste jaar ten behoeve van Verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering der Koopers.
Het vijf jarig **SCHAARHOUT**, rendeert f 200.00.

Ingezet met de Slagen op f 1.050.00.

VIJFDE KOOP.

Twee Perceelen **TEELAND** met **HOUTWASCH**, gelegen te Hintham onder Rosmalen, aan beide zijden van den steenweg, het eene genaamd de **Tijp**, kadastraal bekend Sectie E. no. 586, ter grootte van 1 Roede, 54 Ellen; belend de eene zijde den Steenweg de andere zijde

ADRIANUS GLOUDE, het andere genaamd de **Terwijp**, kadastraal bekend Sectie E. no. 587 en 558, te zamen groot 31 Roeden, 64 Ellen; belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde de **Kinderen VAN DER ROEF**.
Belast met een vak **Dijk** onder de **Schouwen**, Rosmalen, aan Paal no. 20, ter lengte van omtrent 6 Ellen.
In gebruik te aanvaarden: Het perceel genaamd den **Tijp** en ongeveer twee derde gedeelte van den **Kruisbos**, zoo als met palen is afgebakend, op Kerstmis 1842, zijnde het overige eenderde gedeelte verhuurd aan **L. A. M. BERTUS KERSEMAKERS**, tot Kerstmis 1843, voor jaarlijks f 18.00, wordende de huurpenningen over 1842, door Verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de Koopers.

Ingezet met de Slagen op f 380.00.

VIJFDE KOOP.

Een Perceel **TEELAND** met schoonen **HOUTWASCH**, genaamd den **Roghof**, gelegen te Hintham onder Rosmalen, tegen den **Dijk**, kadastraal bekend Sectie E. no. 543, ter grootte van 72 Roeden, 50 Ellen; belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde den publieken Weg en den **Dijk**.
In gebruik de eene helft zoo als met palen afgebakend is, op Kerstmis 1842 en de wederhelft op Kerstmis 1843, tot welken tijd deze helft, onder reserve van den **HOUTWASCH**, is verhuurd voor jaarlijks f 39.75, wordende de huurpenningen over 1842 gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de Koopers.

Ingezet met de Slagen op f 675.00.

ZESDE KOOP.

Een Perceel **TEELAND** met **HOUTWASCH**, gelegen te Hintham onder Rosmalen, genaamd de **Stroomakker**, kadastraal bekend Sectie E. no. 545, ter grootte van 11 Roeden; belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde de **Kinderen VINKEN**.
In gebruik te aanvaarden op Kerstmis 1843, tot op welken tijd het verhuurd is aan **HENDRIKA VAN DER POEL**, voor jaarlijks f 10.00; wordende de huurpenningen voor 1842, door Verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de Koopers.

Ingezet met de Slagen op f 100.00.

MITSGADERS:

Dertien Koopen **ROGGEGE** en **GERSTPACHTEN**, **ORLLIGATIE**, **RENTEN** en **CHIJSSEN**; allen bij gedrukte Biljetten en in vroegere Nieuwspapieren breeder ontchreven.

De **Finale Verkoop** zal bij het uitbranden van Waslicht, plaats hebben te 's Hertogenbosch, in het Oud Stads Koffiehuis, bewoond door **F. M. HOHMANN**, op **Woensdag den 8 Junij 1842**, des avonds ten zeven ure.

Nader informatie zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **H. A. BIJVOET**, voornocind.

Zegt het voort.

EEN of **TWEE** **Kleedermakers Gezellen**, hun Vak wel verstaande en **VAST WERK** verlangende, adresseren sich bij **H. VAN DER VOORT** te **Eindhoven**.

De **DIRECTIE DER 'S HERTOGENBOSSCHE STOOMBOOT-SOCIETEIT**, maakt bekend, dat tot nadere aankondiging, het vertrek der **STOOMBOOTTEN** van 's Hertogenbosch, in plaats van des morgens ten 8 ure, ten 7 1/2 ure zal plaats hebben, aanvang nemende den 9 Junij. Ten gevolge van bovengemeld vroeger vertrek, zullen de **DILIGENCES** van **Eindhoven**, in plaats van 4 ure van daar, ten 3 1/2 ure van **Blad**, in plaats ten 3 1/2 ure, ten 3 ure, en van **Tilburg**, in plaats van 5 1/2 ure, ten 5 ure vertrekken; men wordt nogmaals vriendelijk verzocht, de Goederen een half uur vóór het vertrek der Dichtsten te bezorgen.

De Notaris **P. D. OLSIUS**, te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, publiek verpachten:

Op **Woensdag den 8 Junij 1842**, des namiddags ten 3 ure, ten huize van **H. K. VAN L. A. MOEN**, aan de **Blaauwe Sluis** onder **Mayen**:

40 Buiders **HOOILAND** in den Polder het **Laag Hemaal** en **Alew**.

Op **Vrijdag den 10 dito**, des namiddags ten 3 ure, ten huize van de **Wed. C. VAN DE GRIJNDT**, te **Orthen**:

100 Buiders **HOOILAND**, onder **Empel**, in den **Koornwaard** en in het **ERTVED**.

Op **Vrijdag den 10 Junij** des middags 12 ure ten huize van **L. VAN US** te **Engelen**:

30 Buiders **HOOILAND** in den polder van **Engelen**.

Op **Maandag den 13 dito**, des voormiddags ten 9 ure, ten huize van **P. VAN EYK**, en ten 11 ure, ten huize van **J. VAN MIEL**, te **Bokhoven**:

60 Buiders **HOOILAND**, onder **Bokhoven**.

Op **Woensdag den 13 dito**, des namiddags ten 2 ure, ten huize van **A. DE LEEUW**, te **Klein Deutenen**:

60 Buiders **HOOILAND**, in het **Boschveld**, onder **Deutenen**, in den Polder van den **Ham** en **Rijskampen** enz.

Op **Donderdag den 16 dito**, des namiddags ten 3 ure, ten huize van **J. PAAUW**, op de **Kruisstraat** te **Rosmalen**:

30 Buiders **HOOILAND**, in de **Rosmalensche Hoeven** en in het **Zevenvierendeel** onder **Naland**.

Op **Vrijdag den 17 dito**, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van **C. TUKKER**, te **Lith**:

40 Buiders **HOOILAND**, onder **Alphen**, **Lith**, **Lithogen** en **Ksaal**.

In **Rotterdam** biedt zich de gelegenheid aan tot plaatsing van een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, ten einde zich zelve te bekwaamen in de Fabrikmatige, tevens wat de interjecte kennis van de **Tabak** aangaat, in of buiten **Kost** en **Inwoning**.
Bij reflectering met gesloten Briefjes, franco onder de Letter **A**, te bezorgen bij den Heer **D. A. A. DE ROOY**, Courantier te 's Bosch.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der Granen alhier, van **Donderdag den 2 Junij 1842**, zijn geweest.
Rogge (per Ned. Mud) f 5.41 a f 4.83
Boekweit f 6.83 a f 6.00
Haver f 2.46 a f 0.00
Het Nederlandsch pond Boter f 0.64 a f 0.58
De 3 Roggenbrood 20 Cents.
Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de zetting van het brood op heden geschied f 5.31.

Latere Berigten.

PARIS 1 Junij. Het Congres heeft na eene zitting die dertien uren geduurd heeft een voorstel aangenomen, waarbij hetzelfde verklaart, dat het ministerie de morele kracht en den invloed mist om het land gelukkig te maken. -- Men weet niet welken maatregel de regent **Espartero** nemen zal.
LONDEN 31 Mei. Gisteren had alhier een aanslag op het leven der **Koningin Victoria** plaats. Deze goddelooze daad was ondernomen toen de **Koningin** van hare gewone wandeling terug kwam. Juist op het oogenblik dat de moordenaar het schot op de **Koningin** loste, kwam een agent van politie den moordenaar op het lijf gevallen; hierdoor werd aan het moordtuig eene andere richting gegeven, waardoor de **Koningin** gelukkig is behouden.
De moordenaar met name **John Francis** is in hechtenis genomen.
De **Koningin**, die in het eerst zeer ontsteld was, heeft echter spoedig hare gewone kalmte teruggekregen.
De openbare standsen hebben door dezen evenwazen als schuldigen aanslag niet de minste verandering ondergaan.

Ter drukkerij van **D. A. A. DE ROOY** te 's Bosch.